Rozsudek velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 8. 9. 2010, sp. zn. 31 Cdo 1693/2008, ECLI:CZ:NS:2010:31.CDO.1693.2008.1

Číslo: 34/2011

Právní věta:

I. Pohledávka ručitele za daň z převodu nemovitostí, který daň uhradil, uplatněná vůči poplatníku této daně, je regresním nárokem svého druhu, který je nutno posuzovat analogicky podle ustanovení § 454 a § 458 obč. zák. o bezdůvodném obohacení.

II. Splněním potvrzeného vyrovnání podle zákona č. 328/1991 Sb. zanikla dlužníku povinnost plnit neuspokojený závazek i ohledně pohledávky, kterou věřitel do vyrovnání nepřihlásil; to platí i pro vyrovnání povolená v době do 24. 10. 2000.

III. Jestliže odvolací soud na věc pohlížel jako na věc občanskoprávní, pak se peněžité omezení stanovené jako překážka přípustnosti dovolání pro věci obchodní v § 237 odst. 2 písm. a/ o. s. ř. neprosadí ani v případě, že následný věcný přezkum dovolání povede k závěru, že o věc obchodní ve skutečnosti šlo.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 08.09.2010

Spisová značka: 31 Cdo 1693/2008

Číslo rozhodnutí: 34

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Ručení, Vyrovnání

Předpisy: § 237 odst. 2 písm. a) o. s. ř. ve znění do 31.12.2007
§ 454 obč. zák.
§ 458 obč. zák.
§ 48 ZKV ve znění do 31.12.2007
§ 50 odst. 3 písm. c) ZKV ve znění do 24.10.2000
§ 52 odst. 3 ZKV ve znění do 31.05.1996
§ 53 odst. 1 ZKV ve znění do 31.12.2007
§ 550 obč. zák.
§ 56 odst. 1 ZKV ve znění do 24.10.2000
§ 58 odst. 1 ZKV ve znění do 24.10.2000
§ 63 odst. 1 ZKV ve znění do 24.10.2000
§ 63 odst. 1 ZKV ve znění do 31.12.2007
§ 63 odst. 2 ZKV ve znění do 31.12.2007
§ 8 odst. 1 písm. a) předpisu č. 357/1992Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem ze dne ze dne 11. 12. 2006 O k r e s n í s o u d v Ostravě uložil žalované (V., a. s.) zaplatit žalobkyni (E., spol. s r. o.) částku 41 541 Kč, s 2% úrokem z prodlení od 1. 7. 2004 do zaplacení.

Soud při posuzování důvodnosti žalobou uplatněného nároku vyšel zejména ze skutkových zjištění, podle kterých:

> *1) Usnesením ze dne 15. 9. 2000, které nabylo právní moci 11. 11. 2000, Krajský soud v Ostravě povolil žalované vyrovnání.*
>
> *2) Usnesením ze dne 3. 8. 2001, které nabylo právní moci 14. 12. 2001, Krajský soud v Ostravě vyrovnání potvrdil.*
>
> *3) Žalovaná splnila své závazky podle vyrovnání.*
>
> *4) Finanční úřad Ostrava 1 (jako správce daně) vyzval žalobkyni 10. 9. 2003, aby (jako ručitel za daňovou pohledávku vůči žalované na dani z převodu nemovitostí) zaplatila za žalovanou (daňového dlužníka) daňový nedoplatek ve výši 68 267,38 Kč (splatný 24. 7. 2000).*
>
> *5) Žalobkyně (jako daňová ručitelka) zaplatila Finančnímu úřadu Ostrava 1 (jako správci daně) na uvedeném daňovém nedoplatku celkem částku 41 541 Kč.*

Na tomto skutkovém základě pak soud – cituje ustanovení § 550 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku – uzavřel, že žaloba je důvodná.

K obraně žalované poukazem na vyrovnací řízení soud připustil, že vyrovnací řízení proběhlo a že žalovaná své závazky podle vyrovnání mohla splnit a splnila, a to zřejmě i vůči správci daně. Za podstatné však měl, že usnesení o potvrzení vyrovnání nabylo právní moci již 14. 12. 2001, kdežto správce daně vyzval žalobkyni k plnění z titulu ručení za závazky žalované až 10. 9. 2003. S přihlédnutím k ustanovení § 63 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV"), ve znění účinném v době potvrzení vyrovnání, měl soud za to, že povinnost žalované vůči žalobkyni z nároku uplatněného žalobkyní (jako ručitelem) v souvislosti s plněním za dlužníka (žalovanou) nezanikla.

K odvolání žalované K r a j s k ý s o u d v Ostravě rozsudkem ze dne 16. 7. 2007 potvrdil rozsudek soudu prvního stupně. Odvolací soud vyšel ze skutkového stavu věci zjištěného soudem prvního stupně, přitakávaje i jeho právním závěrům.

Dodal, že zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, pouze upravuje, kdo je osobou povinnou k zaplacení daně z převodu nemovitosti (s tím, že vedle prodávajícího je to také kupující jako ručitel). Tento zákon pak neřeší regresní nárok ručitele vůči plátci daně, kde je nutné aplikovat ustanovení občanského zákoníku (jelikož tento vztah je již vztahem soukromoprávním).

K poukazu žalované na proběhnuvší vyrovnací řízení odvolací soud – vycházeje z ustanovení § 8 odst. 1 a § 20 zákona č. 357/1992 Sb. – uzavřel, že žalovaná jako převodce nemovitosti zůstala plátcem daně a její „poplatková povinnost" podle zákona č. 357/1992 Sb. trvá bez ohledu na znění § 63 odst. 1 ZKV. Kdyby tomu tak nebylo – pokračoval odvolací soud – zákonodárce by tuto skutečnost vtělil do ustanovení citovaného zákona (zřejmě je míněn zákon č. 357/1992 Sb.). Názor, podle kterého

ustanovení § 63 odst. 1 ZKV nemůže ničeho změnit na faktu, že dle ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb. zůstává žalovaná nadále poplatníkem daně, založil odvolací soud na dikci § 63 odst. 2 ZKV, konkrétně na tom, že potvrzeným vyrovnáním zůstalo nedotčeno právo správce daně vůči dlužníkovým ručitelům, tedy právo správce daně vůči žalobkyni. Jestliže žalobkyně na základě výzvy správce daně uhradila daň z převodu nemovitosti, pak se jako ručitel správně domáhá zaplacení žalované částky po žalované.

Povinnost ručitele plnit vznikla dle zákona č. 357/1992 Sb. a dle ustanovení § 57 odst. 5 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, na základě dvou předpokladů (že jde o daňový nedoplatek a že ručitel byl ke splnění této platební povinnosti vyzván správcem daně). Jakmile tedy ručitel (žalobkyně) splnil daňovou povinnost za dlužníka (žalovanou), vznikla mu vůči dlužníkovi (žalované) vlastní pohledávka na náhradu toho, co za dlužníka plnil. Vzhledem k soukromoprávní povaze jejich vztahu se tak děje podle ustanovení občanského zákoníku. Neřeší-li správní předpis vztah ručitele a dlužníka, pak soud prvního stupně na věc správně aplikoval § 550 obč. zák. Jelikož náhrady podle posledně označeného ustanovení se ručitel může domáhat až dodatečně (až když sám plnil), bylo z tohoto důvodu vyloučeno, aby žalobkyně svou pohledávku přihlásila do vyrovnacího řízení.

Žalovaná podala proti rozsudku odvolacího soudu dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, namítajíc, že jsou dány dovolací důvody uvedené v § 241a odst. 2 o. s. ř., tedy, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (odstavec 2 písm. a/) a že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (odstavec 2 písm. b/) a požadujíc, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Zásadní právní význam napadeného rozhodnutí ve věci samé spatřuje dovolatelka v odpovědi na otázku, zda se daňový ručitel může po daňovém dlužníku, který úspěšně prošel vyrovnáním, domáhat náhrady té části daňového dluhu, kterou uhradil správci daně a která jde nad rámec vyrovnací kvóty.

Dovolatelka pojí svou konkrétní argumentaci s námitkami týkajícími se:

1) právní úpravy nároků daňového ručitele vůči daňovému dlužníku,

2) vstupu ručitele do práv věřitele a

3) přihlášky pohledávky ručitele do vyrovnání.

Ad 1) Právní úprava nároků daňového ručitele vůči daňovému dlužníku.

Dovolatelka tvrdí – odkazujíc na ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb. ve znění účinném do 30. 4. 2000 a na ustanovení § 57 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků ve znění účinném do 31. 5. 2006 – že z právní úpravy daně z převodu nemovitostí není zřejmé, jaký nárok nabývá ručitel, který uhradí správci daně daňovou povinnost za daňového dlužníka, akcentujíc, že institut ručení podle zákona o správě daní a poplatků je naprosto odlišný od obecné úpravy ručení v občanském nebo obchodním zákoníku a že jde o zvláštní veřejnoprávní ručení. V tomto směru se odvolává na „převažující odbornou literaturu“, příkladmo zmiňujíc dílo Kindl., M. – Telecký, D. – Válková, H.: Zákon o správě daní a poplatků. Komentář. 1. vydání. Praha. C. H. Beck 2002, str. 381.

Z obou rozsudků – pokračuje dovolatelka – nevyplývá, jakým způsobem soudy dospěly k závěru, že zaplacením části daně z převodu nemovitostí správci daně nabyl žalobce jako daňový ručitel totožný nárok vůči dovolatelce, ani jaká je povaha takového nároku. Charakter této údajné pohledávky je podle dovolatelky rozhodující pro správné posouzení celé věci. Při neexistenci výslovné právní úpravy poměrů mezi daňovým ručitelem a poplatníkem daně má dovolatelka úvahu soudu, podle níž daňovému ručiteli vzniklo vůči poplatníku daně blíže nespecifikované regresní právo nebo náhrada,

za přinejmenším nepřezkoumatelnou.

Ad 2) Vstup ručitele do práv věřitele.

Potud dovolatelka namítá, že mělo být přihlédnuto k tomu, že co do povahy věci se žalobkyně domáhala zaplacení části pohledávky, kterou dovolatelka poměrně uspokojila na základě usnesení o potvrzení vyrovnání.

Splněním daňové povinnosti – pokračuje dovolatelka – nevznikla daňovému ručiteli (žalobkyni) vůči dovolatelce nová pohledávka, nýbrž se uplatnila (v souladu se základními principy ručení) tzv. personální subrogace, jejíž podstatou je, že ručitel, který věřiteli splní závazek dlužníka, vstupuje do práv věřitele (tzv. zákonná cese). Dlužníku (žalované) tedy nevzniká nový závazek a mění se pouze osoba věřitele (tím se místo správce daně stala žalobkyně). Soudům dovolatelka vytýká, že princip zákonné cese pominuly. Přitom, jak uznává veškerá „konstantní literatura", tento princip je základním právně teoretickým východiskem právní úpravy ručení v konkrétním právním předpise. K tomu dovolatelka příkladmo odkazuje (bez udání nakladatelství) na dílo Jehlička, O. – Švestka, J. – Škárová, M. a kol: Občanský zákoník. Komentář. 8. vydání, Praha 2003, str. 698, jakož i (bez udání nakladatelství i autora) na dílo Občanské právo hmotné. Svazek II., Díl třetí: Závazkové právo. 3. vydání, Praha 2002, str. 135.

Z výše uvedeného dovolatelka dovozuje, že vůči žalobkyni byla oprávněna vznést námitku zániku povinnosti platit více, než kolik byla povinna podle usnesení o potvrzení vyrovnání. Soudy pak kritizuje za to, že se s touto její námitkou, vznesenou již před soudem prvního stupně, nevypořádaly, čímž jí měly upřít právo na spravedlivý proces.

Ad 3) Přihláška pohledávky ručitele do vyrovnání.

V tomto ohledu dovolatelka poukazuje na to, že žalobkyně měla vůči ní případnou podmíněnou pohledávku (z titulu splnění ručitelského závazku), kterou měla přihlásit do vyrovnání. Odtud usuzuje, že neobstojí argumentace soudu, podle které pohledávka žalobkyně vznikla až po skončení vyrovnání.

Dovolatelka dodává, že ačkoliv otázka, zda věřitel podmíněné pohledávky je povinen ji přihlásit do vyrovnání vedeného na majetek dlužníka, není výslovně řešena v zákoně o konkursu a vyrovnání, lze její přihlášení přesto požadovat. V této souvislosti zmiňuje ustanovení § 56 odst. 1 a 3 a § 58 odst. 2 písm. e) ZKV, s tím, že do vyrovnání se musí přihlásit dokonce i přednostní věřitelé. Z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2000, sp. zn. 21 Cdo 297/99 (jde o usnesení uveřejněné pod číslem 16/2001 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek – dále též jen „R 16/2001") k tomu cituje pasáž, podle níž: „Z citovaných ustanovení je nepochybné, že na výzvu soudu podle ustanovení § 50 odst. 3 písm. c) ZKV jsou povinni přihlásit k vyrovnání ve lhůtě v ní uvedené své pohledávky všichni věřitelé dlužníka, tedy i oddělení věřitelé a věřitelé přednostních pohledávek.". Na podporu svého názoru dále dovolatelka argumentuje koncepcí a účelem zákona o konkursu a vyrovnání, upozorňujíc, že umožnit uplatnění dodatečných pohledávek by znamenalo ohrozit realizaci schváleného vyrovnání. Za současné citace § 20 ZKV (té jeho části, která upravuje přihlášení pohledávky ručitelem) se rovněž dovolává uplatnění této konkursní úpravy pro vyrovnání za použití výkladu per analogiam.

A konečně, dovolatelka poznamenává, že pro vyrovnací řízení vystupuje do popředí otázka pohledávek nezahrnutých do vyrovnání, usuzujíc, že uspokojení věřitelů, kteří své pohledávky nepřihlásili do vyrovnání, v plné výši, by odporovalo cíli a účelu vyrovnacího řízení vyjádřenému v § 2 odst. 3 ZKV a že toto pravidlo lze dovodit i pro dobu, kdy v zákoně nebylo zakotveno výslovně. Připuštění takového uspokojení by podle dovolatelky znamenalo založit rozpor se zásadou rovnosti vyjádřenou v článku 1 Listiny základních práv a svobod.

Žalobkyně ve vyjádření navrhuje dovolání odmítnout jako nepřípustné, akcentujíc (s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu označená ve vyjádření), že dovolání nelze připustit podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., vzhledem k omezení danému ustanovením § 237 odst. 2 písm. a) o. s. ř., na čemž nic nemění ani vadné poučení odvolacího soudu, o tom, že dovolání může být připuštěno.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozhodnutí odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z o d ů v o d n ě n í :

Tříčlenný senát č. 29, který měl podle rozvrhu práce Nejvyššího soudu dovolání projednat a rozhodnout o něm, při posouzení účinků splnění vyrovnání na pohledávky nepřihlášené do vyrovnání, dospěl k právnímu názoru odlišnému od toho, který byl vyjádřen v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2009, sp. zn. 20 Cdo 979/2007.

Proto rozhodl o postoupení věci (dle § 20 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů) k rozhodnutí velkému senátu občanskoprávního a obchodního kolegia. Velký senát občanskoprávního a obchodního kolegia pak věc projednal a rozhodl o ní v souladu s ustanoveními § 19 a § 20 odst. 1 uvedeného zákona.

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 30. 6. 2009) se podává z bodu 12., části první, článku II. zákona č. 7/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Dovolání v posuzované věci může být přípustné jen podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. (o případ dle § 237 odst. 1 písm. b/ o. s. ř. nejde). S přihlédnutím k vyjádření žalobkyně však Nejvyšší soud nejprve zkoumal, zda úvaze o přípustnosti dovolání dle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. nebrání ustanovení § 237 odst. 2 písm. a) o. s. ř., jež určuje, že dovolání podle odstavce 1 není přípustné ve věcech, v nichž dovoláním dotčeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 20 000 Kč a v obchodních věcech 50 000 Kč; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží. K tomu Nejvyšší soud uvádí, že ačkoliv vyjádření k dovolání jako celek vyznívá tak, že žalobkyně spatřuje překážku přípustnosti dovolání v tom, že dovoláním dotčeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 50 000 Kč, neobsahuje toto vyjádření žádný argument, z nějž by bylo rozpoznatelné, proč se žalobkyně domnívá, že jde o obchodní věc. Takovému závěru přitom nenasvědčuje ani obsah spisu.

Předmětem sporu je tvrzený „ručitelský regres“, přičemž pro obchodní závazkové vztahy je ručení komplexně upraveno v zákoně č. 513/1991 Sb., obchodním zákoníku (srov. jeho § 303 a násl.). Soudy obou stupňů na daný vztah pohlížely jako na občanskoprávní, což je patrno právě z toho, že aplikovaly ustanovení § 550 obč. zák. a nikoliv § 308 obch. zák. Žalobkyně sama pak ve vyjádření k odvolání (jak je reprodukováno i v napadeném rozhodnutí) žádala o posouzení tohoto vztahu podle občanského zákoníku. V situaci, kdy napadené rozhodnutí spočívá na závěru, že jde o věc občanskoprávní (že nejde o věc obchodní), se hranice 50 000 Kč jako překážka přípustnosti dovolání pro věci obchodní neprosadí; to platí i v případě, že následný věcný přezkum dovolání může vést (podle obsahu dovolacích námitek), nebo dokonce povede, k závěru, že o věc obchodní ve skutečnosti šlo.

Nejvyšší soud pak shledává dovolání přípustným (dle § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř.) pro posouzení všech právních otázek dovoláním otevřených, když zčásti jde o otázky dovolacím soudem dosud nezodpovězené, zčásti o otázky, jež odvolací soud řešil v rozporu s dřívější judikaturou Nejvyššího soudu, a zčásti o otázky, ohledně kterých shledal Nejvyšší soud žádoucím přehodnotit svou dosavadní judikaturu.

Nejvyšší soud nejprve uvádí, že v rovině dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř. se mu k vypořádání nabízí jen tvrzení, podle kterého soudy dovolatelce tím, že se nevypořádaly s její námitkou zániku povinnosti platit více, než kolik byla povinna podle usnesení o potvrzení vyrovnání, upřely právo na spravedlivý proces. Tato námitka je zjevně neopodstatněná, když závěry obsažené v napadeném rozhodnutí nejsou založeny na ignorování dovolatečiny námitky, nýbrž na přesvědčení odvolacího soudu (jež je součástí právního posouzení věci odvolacím soudem), že povinnost dovolatelky k úhradě žalované částky trvá bez ohledu na znění § 63 odst. 1 ZKV. Prověřit správnost tohoto úsudku bude úkolem dovolacího soudu v rámci dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (a se zřetelem ke způsobu, jímž byla založena přípustnost dovolání, ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

K jednotlivým dovolacím námitkám uvádí Nejvyšší soud následující:

1) Právní úprava nároků daňového ručitele vůči daňovému dlužníku.

Podle ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb. (ve znění účinném od 1. 1. 1993, pro věc rozhodném, jež dosud nedoznalo změn) poplatníkem daně z převodu nemovitosti je převodce (prodávající); nabyvatel je v tomto případě ručitelem.

Dle ustanovení § 454 obč. zák., bezdůvodně se obohatil i ten, za nějž bylo plněno, co po právu měl plnit sám.

Odvolací soud (a před ním i soud prvního stupně) použily na vztah ručitele za daň z převodu nemovitostí (kupujícího) k poplatníku této daně (prodávajícímu), za kterého ručitel tuto daň zaplatil, úpravu občanského zákoníku o ručení (§ 550 obč. zák.). Ustanovení zákona č. 357/1992 Sb., ani ustanovení občanského zákoníku (případně ustanovení jiného zákona) však neposkytují podklad pro závěr, k němuž soudy nižších stupňů dospěly. Přitom není pochyb o tom, že vztah ručitele za daň, který daň uhradil, k poplatníku daně je vztahem soukromoprávním, v jehož rámci již předpisy práva veřejného (zde příslušný daňový zákon) aplikovatelné nejsou.

Již zpráva občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu ČSR z 28. 3. 1975, Cpj 34/74, o zhodnocení stavu rozhodování soudů ČSR ve věcech neoprávněného majetkového prospěchu, uveřejněná pod číslem 26/1975 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek řadí mezi případy prospěchu toho, za něhož bylo jiným plněno, co po právu měl plnit sám, např. též (…) žaloby dřívějších vlastníků automobilů na úhradu daně a pojistky, kterou museli hradit sami pro nedostatek součinnosti nového provozovatele při převodu vozidla (str. 130 /256/). Jakkoliv šlo o závěry formulované k institutu neoprávněného majetkového prospěchu, lze je (i s přihlédnutím k porovnání textu § 454 obč. zák., v tehdejším znění s dikcí § 454 obč. zák. ve znění účinném od 1. 1. 1992, pro věc rozhodném) využít i při výkladu institutu bezdůvodného obohacení.

K tomu lze mutatis mutandis poukázat též na závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího soudu uveřejněném pod číslem 66/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, jenž (vycházeje rovněž ze závěrů obsažených v rozsudku Nejvyššího soudu uveřejněném pod číslem 77/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek) absenci úpravy zákonné cese nároku v úpravě zástavního práva (pro vztah zástavního dlužníka, který plnil z titulu zajištění zástavnímu věřiteli, k osobnímu dlužníku) označil za

regresní nárok svého druhu, který je nutno posuzovat analogicky podle ustanovení § 454 a § 458 obč. zák.

Obě označená rozhodnutí vystihují judikatorní tendenci řešit případy osob, které zajišťují pohledávky vůči dlužníku a jejichž postavení pro případ soudního sporu s dlužníkem o úhradu tohoto, co uhradily jeho věřiteli, předpisy hmotného práva jinak neupravují, prostřednictvím institutu bezdůvodného obohacení. Obecně je pro tyto vztahy určující, že spor se vede o náhradní plnění (o úhradu toho, co měl na zajištěnou pohledávku uhradit především osobní dlužník sám).

Takto ustavenému judikatornímu rámci podle přesvědčení Nejvyššího soudu odpovídá, že také pohledávka ručitele za daň z převodu nemovitostí, který daň uhradil, uplatněná vůči poplatníku této daně, je regresním nárokem svého druhu, který je nutno posuzovat analogicky podle ustanovení § 454 a § 458 obč. zák. o bezdůvodném obohacení.

V této souvislosti Nejvyšší soud dodává, že při formulaci výše uvedených závěrů nepřehlédl obsah svého usnesení ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. 29 Odo 1314/2000 (jež je veřejnosti k dispozici na webových stránkách Nejvyššího soudu), kde dovolání proti rozsudku odvolacího soudu, který se rovněž zabýval vztahem ručitele za daň z převodu nemovitostí k poplatníku této daně, odmítl (pro absenci zásadního právního významu napadeného rozhodnutí) s poukazem na rozsudek Nejvyššího soudu uveřejněný pod číslem 18/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále též jen „R 18/2006“), zabývající se otázkami tzv. ručitelského regresu. Jakkoliv Nejvyšší soud míní, že závěry obsažené v označeném usnesení nevyžadují korekci ani vzhledem k výše uvedenému (usnesení reagovalo – při vázanosti dovolacími důvody logicky – na obsah dovolání a povahu sporného vztahu neřešilo), z opatrnosti dodává, že závěry obsažené v tomto rozsudku v každém případě do budoucna vylučují i úvahy o jiném chápání zkoumaného regresního nároku prostřednictvím odkazů na označené usnesení.

Právní posouzení věci odvolacím soudem tudíž v tomto ohledu správné není. Tento závěr nicméně bez dalšího nevede ke zrušení napadeného rozhodnutí. Podstatné je, zda i při jiném chápání posuzovaného regresního nároku obstojí další závěry odvolacího soudu.

2) Vstup ručitele do práv věřitele.

Z výše podaného výkladu o povaze regresního nároku ručitele za daň z převodu nemovitostí vůči poplatníku této daně se podává i nesprávnost dovolatelčiny námitky, že pohledávka žalobkyně má původ v personální subrogaci žalobkyně do nároku správce daně vůči poplatníku daně. Ostatně, personální subrogací není ani ručitelský regres podle občanského zákoníku nebo obchodního zákoníku (srov. důvody výše zmíněného R 18/2006).

3) Přihláška pohledávky ručitele do vyrovnání.

Podle ustanovení § 50 odst. 3 písm. c) ZKV ve znění účinném v době povolení vyrovnání (15. 9. 2000), tj. naposledy ve znění zákona č. 214/2000 Sb., o povolení vyrovnání soud rozhodne usnesením, v němž zároveň vyzve věřitele, aby své nároky přihlásili písemně nebo ústně do protokolu do čtyř týdnů ode dne vyvěšení usnesení na úřední desce soudu.

Ustanovení § 56 odst. 1 ZKV, ve znění účinném v době povolení vyrovnání, dále určovalo, že věřitelé musí přihlásit své pohledávky ve lhůtě stanovené v § 50 odst. 3 písm. c) (ZKV).

Podle ustanovení § 58 odst. 1 ZKV věřitelé, kteří přihlásili své pohledávky včas, jsou oprávněni i před vyrovnacím jednáním podávat návrhy a prohlášení, jakož i hlasovat o vyrovnání. K opožděným přihláškám se při vyrovnacím jednání přihlédne, je-li možné je přezkoumat bez zbytečného odkladu.

Dle ustanovení § 63 odst. 1 ZKV, ve znění účinném v době povolení vyrovnání, dále platilo, že nabylo-li usnesení o potvrzení vyrovnání právní moci a dlužník úplně a včas své povinnosti podle něho splnil, zaniká jeho povinnost splnit věřitelům část závazku, k jejímuž plnění nebyl povinen podle obsahu vyrovnání, a to i tehdy, jestliže hlasovali proti přijetí vyrovnání nebo se hlasování nezúčastnili.

Do potvrzení vyrovnání (3. 8. 2001) byl zákon o konkursu a vyrovnání dále novelizován zákony č. 370/2000 Sb., č. 30/2000 Sb., č. 368/2000 Sb. a č. 120/2001 Sb. Ustanovení § 63 ZKV však doznalo změny toliko novelou provedenou s účinností od 25. 10. 2000 zákonem č. 370/2000 Sb. a to tak, že podle bodu 11., článku VI., části šesté byla na konci § 63 odst. 1 ZKV doplněna věta, podle které: „Ve stejný okamžik zaniká v plném rozsahu povinnost dlužníka plnit závazky vůči věřitelům, kteří nepřihlásili své pohledávky podle § 56 odst. 1 nebo § 58 odst. 1“ (ZKV).

V této doplněné podobě platilo uvedené ustanovení až do 31. 12. 2007 (s účinností od 1. 1. 2008 byl zákon o konkursu a vyrovnání zrušen zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení /insolvenčním zákonem/).

Podle ustanovení § 63 odst. 2 ZKV (ve znění, jež od povolení vyrovnání nedoznalo změny) potvrzeným vyrovnáním zůstávají nedotčena práva věřitelů proti spoludlužníkům a ručitelům dlužníka, jestliže se těchto práv výslovně nevzdali.

Odvolací soud založil svou argumentaci na názoru, že pro výsledek řízení není rozhodné, v jakém znění platilo ustanovení § 63 odst. 1 ZKV pro zkoumané vyrovnací řízení, usuzuje prostřednictvím odkazu na § 8 odst. 1 zákona č. 357/1992 Sb., že „poplatková“ povinnost žalované trvá (jelikož zákon č. 357/1992 Sb. neurčuje jinak), bez zřetele k obsahu ustanovení § 63 odst. 1 ZKV. V tomto ohledu jsou však jeho závěry v rozporu s rozhodovací praxí obecných soudů ustálenou rozhodnutími Nejvyššího soudu a akceptovanou judikaturou Ústavního soudu.

Tak v rozsudku uveřejněném pod číslem 52/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyšší soud uzavřel, že zákon o konkursu a vyrovnání má ve vztahu k zákonu o správě daní a poplatků povahu zákona speciálního při plnění těch funkcí zákona o správě daní a poplatků, které se týkají vymáhání daňových pohledávek. V důvodech tohoto rozhodnutí přitom poukázal na týž závěr formulovaný v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2002, sp. zn. 29 Cdo 95/2000, uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 4, ročník 2002, pod číslem 70 a na souhlasnou argumentaci obsaženou v nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 544/2002, uveřejněném ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazku 37, ročníku 2005, části I., pod pořadovým číslem 76 (z nějž vycházejí i pozdější rozhodnutí Ústavního soudu).

V R 16/2001 Nejvyšší soud dále vysvětlil, že na výzvu soudu podle ustanovení § 50 odst. 3 písm. c) ZKV jsou povinni přihlásit k vyrovnání ve lhůtě v ní uvedené své pohledávky všichni věřitelé dlužníka, tedy i oddělení věřitelé a věřitelé přednostních pohledávek.

Potvrzením vyrovnání a tím, že dlužník splnil povinnosti podle potvrzeného vyrovnání, tedy zaniká (podle § 63 odst. 1 ZKV, ve znění účinném od 25. 10. 2000) také povinnost dlužníka (poplatníka daně z převodu nemovitostí) zaplatit tuto daň věřiteli (státu, reprezentovanému správcem daně), který (ač tak měl učinit, chtěl-li býti uspokojen alespoň poměrně) pohledávku na dani z převodu nemovitostí do vyrovnání nepřihlásil.

U věřitele (státu, reprezentovaného správcem daně), který pohledávku na dani z převodu nemovitostí do vyrovnání vedeného ohledně majetku poplatníka daně (dlužníka) přihlásil, se na stejném judikatorním základě prosadí závěr, že povinnost splnit část závazku (část daňové pohledávky), k jejímuž plnění nebyl dlužník (poplatník) povinen podle obsahu vyrovnání, dlužníku splněním potvrzeného vyrovnání zaniká (bez zřetele k tomu, zda takový věřitel hlasoval proti přijetí

vyrovnání nebo se hlasování nezúčastnil) podle ustanovení § 63 odst. 1 ZKV, ve znění účinném před i po 25. 10. 2000.

Zbývá dodat, že argumentačně bezvýznamný je v daných souvislostech poukaz odvolacího soudu na dikci § 63 odst. 2 ZKV. Toto ustanovení vyjadřuje jen myšlenku, že dlužníkovi spoludlužníci a ručitelé za dlužníkovy závazky zůstávají věřiteli, který se vůči nim svého práva výslovně nevzdal, zavázáni (lze po nich požadovat splnění závazku) bez zřetele k tomu, že povinnost plnit již zanikla dlužníku, který splnil potvrzené vyrovnání.

Přitom rovněž platí, že po dlužníku, jemuž povinnost plnit věřiteli závazek nad rámec potvrzeného vyrovnání zanikla splněním potvrzeného vyrovnání, nemohou později (mimo rámec vyrovnání) požadovat (v mezích příslušného regresu) úhradu toho, co věřiteli sami uhradili, ani dlužníkovi spoludlužníci a ručitelé za dlužníkovy závazky.

Právní posouzení věci odvolacím soudem tudíž ani potud správné není.

Ve světle výše řečeného je tedy pro výsledek řízení především významnou odpověď na otázku, v jakém znění se na zkoumané vyrovnání použije § 63 odst. 1 ZKV.

V rozsudku ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 29 Odo 1756/2006, uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 6, ročníku 2007, pod číslem 94, na který v podrobnostech odkazuje a na jehož závěrech nemá důvod cokoliv měnit, Nejvyšší soud uzavřel, že pro posouzení, v jakém znění má být na vyrovnací řízení použito ustanovení § 63 odst. 1 ZKV (zda ve znění účinném před nebo po 25. 10. 2000) je určující, kdy bylo vydáno usnesení o povolení vyrovnání.

To pro danou věc znamená, že ustanovení § 63 odst. 1 ZKV lze na daný vztah užít jen v podobě účinné do 24. 10. 2000.

K výkladu ustanovení § 63 odst. 1 ZKV ve znění účinném do 25. 10. 2000 se pak Nejvyšší soud vyslovil ve výše označeném usnesení ze dne 30. 6. 2009, sp. zn. 20 Cdo 979/2007. V něm (opíraje se rovněž o závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1756/2006) Nejvyšší soud (bez podrobnější argumentace) dovodil, že jelikož v poměrech jím posuzované věci (jež se mimochodem týkala vyrovnacího řízení téhož dlužníka) je namístě užití § 63 odst. 1 ZKV, ve znění účinném do 25. 10. 2000, není opodstatněna námitka dlužníka (povinného), že je důvod k zastavení exekuce vedené proti němu pro pohledávku, kterou věřitel nepřihlásil do vyrovnacího řízení.

Velký senát občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu pak má za to, že je namístě korigovat názor obsažený v usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 979/2007. Důvody, které jej vedly k přehodnocení názoru formulovaného v označeném usnesení, jsou následující:

K základním rysům vyrovnání, odlišujícím jej od konkursu a vzniklého (historicky) jako způsob řešení dlužníkova úpadku vylučující nebo alespoň omezující negativa řešení dlužníkova úpadku konkursem, patří (má patřit) rychlost řízení (ve srovnání s konkursem), určitost uspokojení věřitelů (jak z hlediska míry uspokojení, tak z hlediska termínů a z hlediska zajištění plnění) a zánik neuspokojených zbytků pohledávek, který umožňuje, aby dlužník opětovně působil v hospodářském životě nezatížen břemenem vymahatelných závazků (srov. k tomu v literatuře např. Zoulík, F.: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 3. vydání, Praha, C. H. Beck 1998 /dále jen „Zoulík, 3. vydání“/, str. 210-211).

Z hlediska účasti věřitelů na vyrovnacím řízení zákon o konkursu a vyrovnání na několika místech zdůrazňuje povinnost věřitelů přihlásit do vyrovnacího řízení své pohledávky.

Podle ustanovení § 50 odst. 3 písm. c) ZKV jsou věřitelé soudem vyzýváni, aby pohledávky do

vyrovnání přihlásili v časově omezené lhůtě čtyř týdnů (počítané ode dne vyvěšení usnesení o povolení vyrovnání na úřední desce soudu), ustanovení § 56 odst. 1 ZKV akcentuje, že věřitelé v této lhůtě své pohledávky přihlásit musí (přičemž R 16/2001 vysvětluje, že to platí i pro oddělené věřitele a věřitele přednostních pohledávek), a ustanovení § 58 odst. 1 ZKV omezuje možnost soudu přihlédnout při vyrovnacím jednání k opožděným přihláškám.

Zbývá doplnit, že ustanovení § 48 ZKV (jež změn nedoznalo) označuje za účastníky vyrovnání jen věřitele, kteří včas (§ 50 odst. 3 písm. c/ ZKV) přihlásili své pohledávky a nejsou plně uspokojeni, k čemuž se v ustanovení § 53 odst. 1, větě první, ZKV (jež změn nedoznalo) uvádí, že ve vyrovnání je za věřitele pokládán každý, kdo přihlásí na základě výzvy soudu (§ 50 odst. 3 písm. c/ ZKV) svůj nárok.

Na tomto místě přitom Nejvyšší soud podotýká, že jako východiska, na nichž spočívá i jeho rozhodovací činnost, přejímá závěry formulované k výkladu právních norem Ústavním soudem již ve stanovisku jeho pléna ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st.-1/96, uveřejněném ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazku 9, ročníku 1997, části I., pod pořadovým číslem 9. Tam Ústavní soud vysvětlil, že vázanost soudu zákonem neznamená bezpodmínečně nutnost doslovného výkladu aplikovaného ustanovení, nýbrž zároveň vázanost smyslem a účelem zákona. V případě konfliktu mezi doslovným zněním zákona a jeho smyslem a účelem je důležité stanovit podmínky priority výkladu e ratione legis před výkladem jazykovým, podmínky, jež by měly představovat bariéru možné libovůle při aplikaci práva. Tamtéž Ústavní soud dodal, že smysl a účel zákona lze dovodit především z autentických dokumentů vypovídajících o vůli a záměrech zákonodárce, mezi něž patří důvodová zpráva k návrhu zákona (uvědomuje si skutečnost, že ze souhlasu zákonodárce s osnovou návrhu lze pouze presumovat i jeho souhlas s jejími důvody) a dále z argumentace přednesené v rozpravě při přijímání návrhu zákona. Smysl a účel zákona lze dále dovodit z pramenů práva. Při aplikaci právního ustanovení je nutno prvotně vycházet z jeho doslovného znění. Pouze za podmínky jeho nejasnosti a nesrozumitelnosti (umožňující např. více interpretací), jakož i rozporu doslovného znění daného ustanovení s jeho smyslem a účelem, o jejichž jednoznačnosti a výlučnosti není jakákoliv pochybnost, lze upřednostnit výklad e ratione legis před výkladem jazykovým.

Zákon o konkursu a vyrovnání ve znění účinném do 25. 10. 2000 se k postavení věřitele, který svou pohledávku do vyrovnání nepřihlásil (ač tak měl učinit), po splnění potvrzeného vyrovnání, výslovně nevyjadřuje.

Z historického hlediska lze poukázat na to, že až do 31. 5. 1996 určovalo ustanovení § 52 odst. 3 ZKV, že pohledávky věřitelů, kteří byli soudem vyzváni, aby přihlásili svůj nárok, nebo kteří věděli o vyrovnacím řízení, zanikají, nebyly-li přihlášeny ve lhůtě určené soudem. K tomu se v literatuře vysvětlovalo, že takový zánik nenastával automaticky a týkal se pouze věřitelů, kteří byli ve vyrovnání (v návrhu na ně) uvedeni a jimž se tudíž usnesení o povolení vyrovnání doručovalo podle § 51 odst. 1 ZKV, a věřitelů, kteří o vyrovnacím řízení věděli (srov. Zoulík, F.: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 1. vydání, Praha, C. H. Beck 1994, str. 194). S účinností od 1. 6. 1996 (novelou provedenou zákonem č. 94/1996 Sb., kterým se mění a doplňují zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání /živnostenský zákon/, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů) však bylo ustanovení § 52 odst. 3 ze zákona o konkursu a vyrovnání vypuštěno. Podle bodu 47. zvláštní části důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona č. 94/1996 Sb. (projednaného Poslaneckou Sněmovnou v jejím prvním volebním období 1993 – 1996 jako sněmovní tisk č. 1976/0) se tak stalo proto, že toto ustanovení (…) „není adekvátní. Stanoví velmi přísnou hmotněprávní sankci za pochybení rázu procesního. Navrhuje se proto, aby bylo vypuštěno s tím, že plně postačí, že tito věřitelé se nezúčastní vyrovnání.“ O důvodech doplnění textu § 63 odst. 1 ZKV zákonem č. 370/2000 Sb. pak důvodová zpráva k tomuto zákonu mlčí (a to logicky, jelikož návrh změny označeného ustanovení nebyl obsažen ve vládním návrhu tohoto zákona, projednaného Poslaneckou Sněmovnou

v jejím třetím volebním období 1998 – 2002 jako sněmovní tisk č. 476/0).

Po vypuštění § 52 odst. 3 ZKV se v literatuře (srov. opět Zoulík, 3. vydání, str. 228) poukazovalo na to, že nyní je problematické, jaký režim tyto pohledávky mají; kdyby totiž vyrovnání nemělo mít na ně vliv, bylo by pro věřitele těchto nároků výhodnější nepřihlašovat se k vyrovnání a po jeho skončení uplatňovat svou pohledávku v plné (původní) výši.

Nejvyšší soud je v návaznosti na výše podaný výklad přesvědčen o tom, že (pouhým) vypuštěním § 52 odst. 3 ze zákona o konkursu a vyrovnání se věřitelům, kteří lhůtu k podání přihlášky do vyrovnání zmeškali, ač o vyrovnacím řízení věděli nebo ač jim dokonce bylo doručeno usnesení o povolení vyrovnání, otevřela možnost přezkoumání přihlášek, které podali opožděně (za podmínek obsažených v § 58 odst. 1 ZKV), a tedy (v omezeném rozsahu) i možnost podílet se na vyrovnání (nejsou tedy zbaveni možnosti podílet se na vyrovnání již marným uplynutím lhůty k podání přihlášky).

Přitom pro ty, kdož jsou ve vyrovnání pokládáni za věřitele (což jsou v kontextu úpravy obsažené v § 58 odst. 1 ZKV nejen věřitelé, kteří své pohledávky přihlásili včas, nýbrž i věřitelé, k jejichž přihláškám bylo při vyrovnacím jednání přihlédnuto, ač byly opožděné), platí co do zániku povinnosti dlužníka k úhradě té části závazku, k jejímuž plnění nebyl povinen podle obsahu vyrovnání, úprava obsažená v ustanovení § 63 odst. 1 ZKV (ve znění účinném do 25. 10. 2000) dokonce i tehdy, jestliže hlasovali proti přijetí vyrovnání.

U osob, které se nacházejí ve stejném či obdobném postavení (zde u osob s pohledávkami vůči dlužníku ve vyrovnání), je podle přesvědčení Nejvyššího soudu v situaci, kdy zákon o příslušné otázce mlčí, ústavně konformní jen takový výklad zákona upravujícího jejich práva a povinnosti (zde zákona o konkursu a vyrovnání), který ty, kdož zákon neporušují (konají v souladu s ním), nevystaví ohledně jejich majetkových nároků do horšího postavení než ty, kdož jednají v rozporu se zákonem (nekonají v souladu s ním).

Jednání v souladu s právem je (oproti jednání contra legem) pod ochranou ústavněprávních zásad vyplývajících z vymezení České republiky jako demokratického právního státu (článek 1 odst. 1 Ústavy), neboť pozitivně koresponduje s principy právní jistoty, ochrany důvěry v právo a předvídatelnosti následků právních jednání, jimž se dostává garancí v článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Věřitel, který svou pohledávku do vyrovnání nepřihlásil vůbec, na tom tedy z hlediska rozsahu zachování jeho majetkových nároků vůči dlužníku nemůže být po splnění potvrzeného vyrovnání lépe, než věřitel, který se vyrovnání zúčastnil. Takový závěr odpovídá jak účelu zákona o konkursu a vyrovnání vyjádřenému v jeho § 1 odst. 1, tak cíli konkursu a vyrovnání formulovanému v § 2 odst. 3 ZKV a lze jej podpořit i argumentem a maiori ad minus (tedy tím, že zaniká-li dlužníku splněním potvrzeného vyrovnání povinnost plnit neuspokojený závazek věřiteli, který se vyrovnání účastnil, tím více to platí pro věřitele, který se o poměrné uspokojení své pohledávky ve vyrovnacím řízení ani nepokusil). Lze dodat, že opačný výklad by popřel smysl vyrovnání jako celku, jak byl prostřednictvím poměření s konkursem vyložen výše, a činil by pro dlužníka v podstatě nepředvídatelným následky vyrovnání, které věřitelům ve vyrovnacím řízení nabídl a po potvrzení vyrovnání i splnil.

Právní posouzení věci odvolacím soudem, jež z uvedeného nevychází, tudíž ani potud neobstojí.

Zbývá zodpovědět otázku, zda žalobkyně byla osobou, která mohla (a měla) pohledávku z titulu regresního nároku do vyrovnání vůbec přihlásit.

K tomu Nejvyšší soud uvádí, že způsobem přihlášení pohledávky ručitele za úhradu daně z převodu

nemovitostí se ve své rozhodovací praxi již zabýval ve vztahu ke konkursu, a to v rozsudku ze dne 27. 4. 2006, sp. zn. 29 Odo 1089/2003 (jenž je veřejnosti k dispozici na webových stránkách Nejvyššího soudu).

Tam uzavřel, že předtím, než takový ručitel daňovou pohledávku uspokojí, ji má (může, a chce-li se podílet na poměrném uspokojení v konkursu musí) přihlásit (postupem dle § 20 odst. 4 ZKV) jako pohledávku vázanou na podmínku, a to (vzhledem k tomu, že jakmile vznikne poplatníku daně z převodu nemovitostí /prodávajícímu/ daňová povinnost, vzniká rovněž zákonné ručení nabyvatele /kupujícího/ za splnění této povinnosti), i když se vůči němu dosud nestala vykonatelnou výzva správce daně dle § 57 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků.

Ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání o vyrovnání sice neobsahují úpravu obdobnou té, jež se pro účely přihlášení pohledávek do konkursu nachází v § 20 odst. 4 ZKV (srov. § 56 ZKV), o tom, že do vyrovnacího řízení mohou (mají) být přihlášeny i pohledávky vázané na podmínku, však nepochybuje ani právní teorie (srov. např. Steiner, V.: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 2. vydání. Linde Praha, a. s., Praha 1996, str. 268-269); pochybnosti v dotčeném ohledu nemá ani Nejvyšší soud.

Dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. byl tudíž ve výše popsaném rozsahu uplatněn právem. Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, část věty za středníkem, o. s. ř.).